

Rige, det er Noget, der er tillagt mig, men som jeg ikke har sagt. Jeg har sagt, at Regjeringen ikke blot skulde sørge for de Rige, men at den ogsaa skulde sørge for Lettelser for de meget Uformuende og for de enkelte Mænd, og navnlig henpegede jeg paa, at man ikke skulde fordre nyt Stempel ved Transport af Obligationer. Det er dette, jeg har sagt, og jeg tror saaledes slet ikke, at der havde været Anledning til den høittravende Tale, som blev holdt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille).

Formanden: Det er ikke ganske rigtigt at betegne den med et saadant Udtryk som høittravende.

Th. Nielsen: I det sidste Haab, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) udtalte om, at Lovforslaget nok kunde gaa igjennem i Mar, selv om det kom i Udvalg, kan jeg ikke være enig; thi jeg synes, at det er temmelig klart, at dette, naar vi ikke en Gang kunde henvise et Forslag, der er kommet fra Landsstinget og er færdigt deraf, til et Udvalg af Frygt for, at det muligens ikke skulde komme ud i Mar, vilde være endnu uanseligere, naar Lovforslaget, som Tilfældet er her, har Behandlingen i det andet Thing tilbage. — Eigeoverfor det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) skal jeg bemærke, at naar han sagde, at der ikke var nogen Grund til at give Forrettigheder til et Institut, der endnu ikke var prøvet, er det min Overbevisning — og deri er jeg enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds — at Institutet ikke kan blive prøvet for Landmændenes og Landvæsenets Bedkommende overhovedet, førend det har faaet disse Begunstigelser. Det ærede Medlem var imod at gaa til en højere Rente end 4 pCt. og fandt det ganske ekstraordinært, at Banken skulde have Tilladelse hertil. Men det er slet ikke ekstraordinært, det samme findes i Loven af 20de Juni 1850 § 2, hvor det udtrykkelig hedder, at Kreditforeninger kunne afslutte Laan til højere Rente end 4 pCt. aarlig, og navnlig af Interessenterne eller Debitorerne betinge sig mere end 4 pCt. aarlig, og det

nævnes ikke med et eneste Ord, hvor høit man maa gaa i saa Henseende. Det er altsaa et ganske analogt Tilfælde, og jeg kan derfor heller ikke se, at der er den mindste Fare ved at give denne ubegrænsede Frihed med Hensyn til Renten, thi det er indlysende at, vil Banken gaa for høit i denne Henseende, vil den ikke finde mange Ansøgere om Laan. Jeg maa saaledes i dette Punkt ogsaa være enig med den ærede sidste Taler, der, saavidt jeg forstod ham, havde en lignende Opfattelse. Naar det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) henstillede til den ærede Minister, om man ikke kunde komme til Stempelfrihed overhovedet, saa skal jeg være enig med ham deri; men naar han mente, at dette Forslag særlig kom de Rige og ikke de Fattige til Gode — (Winther: Det har jeg ikke sagt). Ja, da har det ærede Medlem udtalt sig paa en saadan Maade, at jeg ikke kunde forstaa ham anderledes, og jeg maa da sige, at den Stempelbegunstigelse, der faas ved Transporten af Obligationer, i Virkeligheden maa komme Debitorerne til Gode. Derom kan der ingen Tvivl være; thi jo bedre Bankens Status bliver, desto mere vil den naturligvis blive søgt, og desto mindre Rente bliver der jo saa ligefrem at svare for Debitorerne. Jeg er derimod ikke enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, naar han mente, at Nationalbanken virkede saa overmaade heldig for Landbostanden baade indirekte og direkte. Han nævnte —, og det er naturligvis rigtigt —, at den har 10 til 12 Millioner ude dels som haandsfaaet Pant og dels i Prioriteter i Landeieendomme. Men, saa vidt jeg veed, laaner Nationalbanken ikke mere direkte ud imod Prioriteter; altsaa, i saa Henseende har den, saa vidt mig bekjendt, indskrænket sin Virksomhed. Og dernæst, naar man vil laane paa haandsfaaet Pant, er det i Virkeligheden saa vanskeligt at faae Laanet, at det kun bliver, — jeg kan næsten sige — ganske enkelte udkaarne Panter, som kunne faae Laanet. Jeg skal saaledes nævne, at Nationalbanken slet ikke taaler den mindste, ganske ubetydelige Retssannmærkning paa en Obligation; en saadan udelukker ganske fra Laanet. Dertil kommer,